

УДК 343.791

Владислав Геннадійович ШИБУТ,

ад'юнкт Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ САМОЗАХИСТУ ТА КОНТРОЛЮ (ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ ХОРТИНГ) В ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Протягом останніх років у суспільстві спостерігається зростання кількості злочинних проявів, досвідчених працівників карного розшуку не вистачає, поліцейські гинуть під час виконання службових обов'язків, тому вирішальна роль в протидії злочинності відводиться професійній підготовці, насамперед оперативних підрозділів Національної поліції. Проведені дослідження переконливо доводять, що засоби і методи підготовки поліцейських, які були ефективними кілька років тому, нині не забезпечують безпеки поліцейських та якісного виконання ними своїх обов'язків, зокрема в частині застосування заходів фізичного впливу на осіб, які становлять суспільну небезпеку. Враховуючи вищевикладене, провідними фахівцями (Б. Б. Шаповалов, президент федерації поліцейського хортінгу України) була розроблена система поліцейського хортінгу, яка з одного боку є видом спорту, а з іншого – ефективним засобом професійної підготовки правоохоронців.

Поліцейський хортинг включає в себе спортивно-прикладну і практично-бойову версії. Перший напрям розроблено спеціально для розвитку спорту, залучення дітей та учнівської молоді у спортивні зали, підтримання позитивного іміджу української поліції та інших силових органів серед населення.

Особливою методикою вважається імітаційний ігровий двобій з уявним супротивником, під час якого поліцейські відпрацьовують весь вивчений матеріал, і тільки після цього початківці приступають до спарингів. Будь-який оперативний співробітник Національної поліції зобов'язаний оволодіти первинним набором прийомів самооборони, які однозначно допоможуть у оперативно-службовій діяльності. Окрім цього, поліцейський хортинг є універсальною системою ефективного самооборони та справжнього рукопашного двобою, що розроблена для армії й секретних служб України.

Дана система підготовки суттєво відрізняється від усіх інших видів бойових мистецтв. Вона надзвичайно проста та ефективна. Всі рухи спрямовані виключно на практичну складову, не вимагають

багаторічних завчених вправ і індивідуально адаптуються до рівня фізичної підготовки як учня-початківця, так і професійного поліцейського, будь то спецназівець, співробітник охорони, працівник патрульної служби. Все залежить, лише, від програми навчання та тих цілей, які ставить перед собою людина.

Поліцейський хортинг як прикладну бойову систему, розроблену для силових структур, можна застосувати і для використання цивільним населенням. Так чи інакше, але в результаті формування підрозділів сил оборони України, як у будь-якій силовій структурі, питання про методи ведення рукопашної сутички й спеціальної підготовки постало досить гостро. Українській поліції потрібна бойова система, що відповідає кільком основним вимогам. Вона повинна бути легкою у вивченні та застосуванні, щоб і солдат, і службовець контори, і боєць спецпідрозділу змогли б досягнути успіху в навчанні за можливо короткий проміжок часу, а також підтримувати надбані навички. Також необхідно, щоб навички та прийоми відпрацьовувалися за мінімальні повторення, в короткий термін, мали як виховний, так і практичний зміст. Ще більш важливим є те, щоб прийоми ведення сутички були легко застосовні в умовах максимального стресу, який часто трапляється в роботі поліцейського.

Практично-бойовий напрям поліцейського хортингу – це більш серйозна й закрита дисципліна, призначена для співробітників, які мають спортивні досягнення, вивчили правила єдиноборства та мають спортивний розряд не нижче кандидата у Майстри спорту з хортингу або іншого виду повноконтрактного бойового мистецтва. Ці спортсмени виступають на різних змаганнях і турнірах із метою випробування ефективності різних видів єдиноборств, і окремих прийомів у екстремальних умовах.

У поліцейському хортингу існують методи, спрямовані на психологічну перебудову, на формування тих чи інших внутрішніх якостей. Дана бойова система передбачає наявність у свого послідовника як фізичних, так і деяких психологічних якостей: агресивності, нечутливості до болю, жорсткості або, навпаки, податливості, спокою, розслабленості тощо. Перевагу тих чи інших якостей перед іншими диктує насамперед передбачувана тактика двобою, що визначає широкий технічний арсенал і методи фізичного та психологічного тренінгу. Відповідно, перед практикуючим поліцейським відкриваються широкі можливості для саморозвитку та спортивно-прикладної самореалізації.

Не можна не враховувати і духовну складову поліцейського хортингу, який розвивається в тісному зв'язку з духовними та культурними традиціями українського народу. Крім ефективного фізичного

розвитку, поліцейський хортинг має величезний оздоровчий потенціал, але головне те, що це бойове мистецтво, як справжній військовий шлях, який сприяє розвитку особистості людини. Тобто, це та опора, та професійна діяльність, що сприймається людиною в якості основної справи свого життя.

Об'єктивний досвід поліцейського хортингу рекомендує бути вільним від уподобань, бути вільним у двобої, щоб використовувати природні інстинкти як відсутність стилю, працювати та відчувати все без будь-яких обмежень. Говорячи, з точки зору основної філософії хортингу: «під дощем не може бути краще або гірше. Є – як є». Реальну рукопашну сутичку неможливо змоделювати в рамках одного виду єдиноборств, так як вона може переслідувати різні цілі та проходити в різних умовах. Усі ці моменти були враховані, злиті воедино, перевірені на практиці. Велику цінність у даній системі має розділ «Психологічної підготовки», що дозволяє поліцейському зміцнити дух, навчитися «йти» до результату в абиякій справі. Для цього використовуються спеціальні методи, мета яких – відтворити ситуацію, коли людина повинна боротися за своє життя. Навчання включає вироблення вміння оцінки ситуації, місцевості та потенційно небезпечних обставин ще до початку двобою.

Поліцейський хортинг не містить у собі жодної негативної або фанатичної ідеології, направленої на скоєння злочинних дій, а його основи випливають із ефективності та природності спортивних і прикладних прийомів, що використовуються для фізичної підготовки людей, чия професійна діяльність носить правоохоронний характер. Таким чином, основна ідеологічна спрямованість поліцейського хортингу носить захисний характер, а його основний моральний принцип – готовність і прагнення допомогти людині.

Принагідно підкреслимо, що розроблена система поліцейського хортингу це:

- новий, сучасний, актуальний напрям, який повинен зайняти провідне місце у системі підготовки працівників Національної поліції;
- один з найбільш ефективних на сьогодні видів професійної підготовки правоохоронців зокрема співробітників карного розшуку, які стоять на передовій протидії злочинності.

Поліцейський хортинг є національним професійно-прикладним спортом, в якому акумульовано бойові традиції українського народу та напрацювання в галузі національного бойового мистецтва «хортинг». Завданнями поліцейського хортингу є пропаганда здорового способу життя, розвиток фізичних, морально-вольових, інтелектуальних здібностей, технічна, тактична та психологічна підготовка працівників поліції.

Отже, варто визначити, що при подоланні протидії з боку осіб, що становлять суспільну небезпеку під час їх захоплення, на перше місце виходить набутий під час підготовки та тренувань досвід, що допомагає, по-перше, вирішити завдання оперативно-службової діяльності, а по-друге, зберегти життя та здоров'я собі, оточуючим громадянам та осіб, яких захоплюють.

Виходячи з вищевідзначеного, та приймаючи до уваги актуальність і важливість обраного напряму, вважаємо доцільним дослідження особливостей програми поліцейської системи самозахисту та контролю і впровадження її в оперативно-службову діяльність оперативних підрозділів Національної поліції України.

Одержано 12.10.2016

УДК 343.791

Ірина Ігорівна ШИНКАРЕНКО,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності

та розкриття злочинів факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

ТЕНДЕНЦІЇ ВЧИНЕННЯ ГРАБЕЖІВ ТА РОЗБОЇВ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОТИДІЇ ГРАБЕЖАМ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Безумовно, грабежі та розбої відносяться до найбільш тяжких корисливо-насильницьких злочинів. У зв'язку з характерною для розбійних нападів та грабежів підвищеною суспільною небезпекою та резонансом, що виникає у зв'язку з відкритим, незаконним, насильницьким нападом на особу з метою заволодіння майном, що часто вчиняється в умовах очевидності. Тенденції розкриття та розслідування грабежів та розбоїв, перебуває на постійному контролі національної поліції України. Вони вживають низку організаційно-тактичних заходів, спрямованих на посилення протидії цим злочинам. Проводиться постійний аналіз інформації щодо вчинення грабежів та розбійних нападів за найбільш резонансними з низ, що беруться під особливий контроль. Однак, аналіз статистичних даних за період 2012-2015 роки вказує на вкрай негативні тенденції.

Відповідно до статистичних даних Департаменту інформаційно-аналітичного забезпечення МВС України та Генеральної прокуратури України. У період з 2011 по 2013 роки було вчинено 34545 грабежів, а у період 2014-2015 грабежів – 42645, що на 8100 або 19 %, більше ніж за попередній період. Питома вага підвищилась на 0,66 позицій